

Erdő és erdőgazdálkodás a 2013-ban elfogadott törvényekben II.

Dauner Márton – erdőmérnök, közgazdász, tudományos munkatárs, NAIK ERTI

Tavaly 253 törvényt fogadott el az Országgyűlés. 23 törvény közvetlenül, illetve közvetetten érinti az erdőket és az erdőgazdálkodást, ebből 8 módosítja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényt (a továbbiakban: *Evtv.*) A törvényeket elfogadási időrendben, vázlatosan mutatjuk be, röviden ismertetve az általuk elérni kívánt szabályozási célt, valamint az erdőhöz, a védelméhez és az erdőgazdálkodáshoz közvetlenül, illetve közvetetten kapcsolódó szakaszokat. A normaszöveg pontos idézése nem volt cél, mivel a törvények és más jogszabályok szöveghű, tértítésmentes, közvetlen internetes elérhetőségeit cikkünk végén megadjuk.

XIV./ 2013. évi CXXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 06. 21-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 111. szám.

Hatálybalépés: 2013. december 15-től fokozatosan 2014. május 1-jéig

2014. április 30-ával lejárt a 7 plusz 3 éves időtartamú földmoratórium. A törvény a termőföldek, a földtulajdon, illetve a földhasználati jogok forgalmára terjed ki. A nagyobb birtokok, zömmel társas gazdaságok is szerepet kapnak a nagy tömegű és azonos minőségű, piacépes mezőgazdasági termékek előállításában. A földművesek felé kedvezményeket fogalmaz meg, és egyértelműen kizárja a földhasználatból azokat, akik mezőgazdasági termelést nem folytatnak. Lehetővé teszi a közeli hozzátartozók közötti tulajdonát ruházást, egyfelől a birtokok egyben tartása végett, másfelől családpolitikai megfontolásokból. Lehetőséget biztosít minden polgár számára, hogy földtulajdont szerezhessen kertes mezőgazdasági övezetekben, zártkertekben, hobbitelkeken kistermelés vagy éppen kikapcsolódás céljából. A jogi személyeket a tulajdonszerzésből kizárja, a földhasználat terén azonban nagyobb mozgást kínál az 1200 hektáros birtokmaximum megjelölésével. A földszerzést egyfelől direkt módon szabályozza mennyiségi, birtokméreti korlátozásokkal; másfelől közvetetten, a kiemelt birtokpolitikai célokat szolgáló, mezőgazdasági tevékenységet vállaló és megvalósító, továbbá a birtoktagot képező helyi földművesek támogatásával, elővásárlási jog, vásárlási jog biztosításával, állami földpiaci intervenciók jelenléttel és ellenőrzéssel. Tartalmazza a megállapodások kötelező nyilvánosságra hozatalát, továbbá a hatósági engedélyhez kötés kötelezettségét a földszerzésre, művelési kötelezettséghez köti a földvásárlást és a földhasználatot. Mulasztás esetén a bírságolás mellett a kényszerhasznosításba vétel, továbbá a földszerzésből meghatározott időre való kizárás eszköze is megjelenik. Fokozott szerepet kap

a Nemzeti Földalap, és a helyi földbizottság is a földforgalom ellenőrzésében. A törvényt az erdőre vonatkozóan az *Evt.*-ben és az erdőbirtokossági társulatról szóló törvényben foglalt eltéréssel kell alkalmazni. A haszonbérleti szerződés időtartama legalább 1 gazdasági év, legfeljebb 20 év. Az erdőnek minősülő földre, illetve az engedélyezett erdőtelepítésre kijelölt földre a haszonbérleti szerződést az *Evt.*-ben foglalt eltéréssel legfeljebb a termelési időszak (vágás érettségi kor) lejártát követő 10. év végéig lehet megkötöni. Az erdő haszonbérleti szerződés hatósági jóváhagyása esetében a hatáskörrel bíró mezőgazdasági igazgatási szerv a rendelkezésére álló okiratok, és az általa készített jegyzék másolatának megküldésével megkeresi az erdőszeti hatóságot a szakhatósági állásfoglalás beszerzése céljából.

XV./ 2013. évi CXLVIII. törvény a Normafa Park történelmi sportterületről

Rövid joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 09. 30-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 165. szám.

Hatálybalépés: 2013. október 15.

A cél, hogy a budapesti Normafán és környékén 1895 óta különböző színvonalon jelen lévő sísport visszanyerje egykori kiemelt szerepét és az egészséges környezetben megteremtődjenek a biztonságos szabadterei sportolás feltételei. A törvény sportközpont kialakításának lehetőségét alapozza meg úgy, hogy az a táj- és természetvédelmi szempontok figyelembevételével jöjjön létre és közpark jellegű területként egész éves kihasználtságot tegyen lehetővé. A természetvédelmi, erdővédelmi és építésügyi szabályokat országos érvennyel nem változtatja meg, csupán a Normafa Park területén enged eltérést a hatályos szabályoktól. A mellékletben megjelölt, köztük erdőművelési ágban lévő ingatlanok céloknak megfelelő hasznosítására nyitja meg a lehetőséget a Budapest XII. ker. Hegyvidéki Önkormányzat vagyongazdálkodásában.

XVI./ 2013. évi CLXIX. törvény a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosításáról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 10. 13-i ülésnapján fogadta el.

Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 173. szám.

Hatálybalépés: 2013. november 1. kivéve a 28.§, amely 2014. szeptember 1.

Adott esetben erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységet érinthet. Az elmúlt öt évben különböző beruházások miatt évente átlagosan 4 ezer hektár termőföld került ki végleges kivonással a művelés alól. A földvédelmi szabályok szigorítása, erősítése a cél. A módosítással érintett szabályozási területek: termőföld más célú hasznosításának megszüntetése, a szüneteltetést követő földrészlet vagy annak egy részének újrahasonosítása, zártkerti ingatlanhasznosítás elmulasztása, a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosítása, a termőföldet érintő elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség okozta káreseménnyel kapcsolatos földvédelem, célkitermelőhely és külfejtéses bányászati tevékenység létesítésére vonatkozó külön földvédelem, engedély nélkül más célra hasznosított termőföld földvédelmi eljárásért fizetendő igazgatási-szolgáltatási díj, a földminősítés díjköteles eljárásai, földvédelmi járulék és bírság.

XVII./ 2013. évi CLXXIV. törvény a szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak különös szabályairól

Kis terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 10. 28-i ülésnapján fogadta el. Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 185. szám.

Hatálybalépés: 2014. március 15.

Erdőművelési ágú ingatlanokhoz is kapcsolódhat. A törvény a szomszédjogok eddig kialakult rendszerét és szabályait alapvetően nem változtatja meg, és nem vezet be új jogot. Tárgyköre miatt fontos és cél az előírások logikailag áttekinthető szerkezetű megjelenítése. Külön alcím rendezi a szomszédos telkek összevonása vagy egy telek megosztása folytán szomszédossá váló, több telek által létrejött tényhelyzetben az ingatlanokra vonatkozó használati jogok jogi sorsát is. Kiemelt figyelmet szán a használati joggal terhelt ingatlan tulajdonosa érdekeinek védelmére, ezért korlátozza a joggyakorlást akkor, ha a tényhelyzet változása a kötelezett terheit növelné, továbbá szabályozza a használati jog jelentette teher alóli mentesítés lehetőségét.

XVIII./ 2013. évi CXCIX. törvény a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény módosításáról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013.11.18-i ülésnapján fogadta el.

Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 198. szám.

Hatálybalépés: 2013. november 12.

Az erdészeti szaporítóanyagokra is kiterjed. A szaporítóanyag-, illetve a vetőmag stratégiai termék, ezért indokolt a módosítás. Az izolációs távolságok betartása miatt a szaporítóanyag-, illetve vetőmagtermelés egyik feltétele az összefüggő, nagyobb földterületek megléte. A termelés biztonságát a hatósági kontroll kiterjesztésével kívánja javítani. Szabályozza az előzetes egyeztetés módját és az ellentételezés arányos mértékét. Részletesebben határozza meg a védőtávolságba eső termőföld használójával való megegyezést és a szaporítási zárt körzet létesítésének szabályait. A korlátozás, illetve a zárt körzeten belüli egyes növényi kultúrák termesztésére vonat-

kozó tilalom betartását a növénytermesztési hatóság ellenőrzi és elrendeli a növényállomány megsemmisítését, ha a zárt körzeten belül elmaradt a tiltott növényfaj egyedeinek eltávolítása. Új rendelkezés a géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó szennyezett vetőmag fogalmának meghatározása. Kiterjed még a géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett szaporítóanyag felhasználása miatt károsult termelők kárenyhítésére, a tájfajtakra, a zöldség- és gyümölcsfajták forgalmazására vonatkozó uniós irányelvek átültetésére és egyéb pontosításokra.

XIX./ 2013. évi CCIV. törvény a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénnyel összefüggésben az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosításáról

Kis terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 11. 25-i ülésnapján fogadta el.

Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 202. szám.

Hatálybalépés: 2014. március 15.

Erdőművelési ágú ingatlan is érinthet. Az új Ptk. jelentős változásokat eredményez az ingatlan-nyilvántartásban. A legfontosabb változás az ingatlan-nyilvántartás anyagi és jogi hatásait érintő alapvető szabályok. Az ingatlan-nyilvántartás vezetésére és a hatósági eljárásra, továbbá az ügynevezett kataszteri nyilvántartásra vonatkozó részletes szabályok továbbra is az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény (továbbiakban: Inytv.) körébe tartoznak. Az összhang megteremtése, a párhuzamos szabályozás elkerülése miatt az Inytv. átfogó felülvizsgálatára volt szükség. Az Inytv. kizárólag az ingatlan-nyilvántartás eljárási szabályait állapítja meg. Az új Ptk. rendelkezései olyan területen - például a zálogjogi szabályok változása vagy a föld és az épület tulajdonjogának elválásával kapcsolatos új rendelkezések - érintik az ingatlan-nyilvántartási eljárást, amelyek a módosítást is igénylik. Fő elemei: az ingatlan-nyilvántartás (ingatlanadatok) közhiteles hatósági nyilvántartás; földrészleten kívüli önálló ingatlan (épület, pince, föld alatti garázs és más építmény); csak az ingatlanhoz kapcsolódó, jogilag feljegyezhető, jelentős tények; bejegyzés és törlés kérdései; betekintés lehetőségei stb.

XX./ 2013. évi CCXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 12. 02-i ülésnapján fogadta el.

Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 207. szám.

Hatálybalépés: 2013. december 14-től fokozatosan 2015. január 1-jéig.

Az erdőművelési ágú ingatlanra is kiterjed. Az összhang és alkalmazhatóság érdekében módosításra kerül 28 törvény, köztük az Evt. is. Hatályon kívül helyezi a termőföldről szóló 1994. évi törvény hatályos rendelkezéseit. A helyi földbizottság tagjainak megválasztása érdekében a települési önkormányzat jegyzője hívja össze a helyi gazdálkodói közösség közgyűlését. A helyi földbizottság tagjairól nyilvántartást vezet. Meghatározásra kerül a kedvezményes birtokmaximum, az 1800 hektár alkalmazási feltételei, az állattartótelep üzemeltetőjére, valamint a szántóföldi és kertészeti növényfajok vetőmagjának előállítója kiterjedően. Rendelkezéseket állapít meg a csereszterződésre, annak speciális hatósági jóváhagyására. Meghatározza a birtokösszevonási célú csere és az adó-, illeték- és más kedvezmények feltételeit. A föld tulaj-

don jogának szerzésére irányuló, valamint a földhasználati szerzések formai és tartalmi követelményeivel összefüggő előírásokat rögzít a forgalombiztonság és a szerzési korlátok ellenőrizhetősége érdekében. Tartalmazza az adásvételi, a haszonbérleti szerződésnek az elővásárlásra, az előhaszonbérletre jogosultakkal való közlésére és e jogok gyakorlására vonatkozó rendelkezéseket. Meghatározza a tulajdonjog átruházásáról szóló bírósági vagy közjegyzői jóváhagyáshoz kötött egyezséget megelőző hatósági eljárás vonatkozó szabályait. A szerzések hatósági jóváhagyása tekintetében eltér a közigazgatási eljárás általános szabályaitól. Rögzíti az eljáró bíróság speciális illetékességi szabályait. A föld tulajdonjoga, valamint a használati jogosultság megszerzéséhez új, előzetes engedélyezési, hatósági jóváhagyási eljárást vezet be, az eljárások díjmentesek. Önálló fejezet foglalkozik az egyes földhasználati szerzésekkel (haszonbérleti szerződés, feles bérleti szerződés, részesművelési szerződés és szíveségi földhasználati szerződés). Külön fejezet tartalmazza a szerzési korlátozások hatósági ellenőrzésére, a föld kényszerhasznosításba adására, valamint a kényszerhasznosítóra vonatkozó szabályokat. Rendelkezik a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszerkezetekről és a mezőgazdasági üzempontokról vezetett új, önálló nyilvántartás, továbbá a 2000 óta létező földhasználati nyilvántartás tartalmáról. A

használati nyilvántartásban megjelenik a földhasználati összesítő szolgáltatás a birtokmaximumok ellenőrzéséhez. A földhasználati szerződés hatósági jóváhagyására vonatkozó rendelkezéseket csak a 2014. május 1-jén vagy azt követően közzétett haszonbérleti, illetve a haszonbérletnek nem minősülő földhasználati szerzésekre kell alkalmazni. Az átmeneti időszak alatt létesített földhasználati szerzések esetében az ingatlanügyi hatóság a földhasználati szerződésben, valamint a bejegyzési adatlapon tett nyilatkozata alapján jegyzi be a földhasználati nyilvántartásba.

XXI./ 2013. évi CCXXIX. törvény egyes törvények területrendezéssel összefüggő módosításáról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 12. 09-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 214. szám.

Hatálybalépés: 2014. január 1. (egyes rendelkezései 2014. december 30.)

A törvény az erdőtelepítésre javasolt terület, erdőgazdálkodási térség, kiváló termőhelyi adottságú erdőterület vonatkozásában bírhat jelentőséggel. Három törvényt módosít. Érinti a bányászatról szóló, a tervező és szakértő mérnökök, valamint az építészeti szakmai kamaráiról szóló, továbbá az országos területrendezési tervről szóló törvényt. Az országos területrendezési terv esetében az Országgyűlés előírta a törvény ötvenkénti felülvizsgálatát. A módosítási hangsúly elsősorban a keretjelleg erősítésén van. Lehetőség van előre meghatározni, hogy milyen legyen az ország térszerkezete 20-30 év múlva, jövőképet vázol fel. A térszerkezet alatt a műszaki infrastruktúra-hálózatok és a különböző rendeltetésű területek rendszerét értjük. Milyen sűrű legyen a gyorsforgalmi utak hálózata, hol húzódnak a főutak nyomvonalai, hol legyenek a kapcsolódó új hidak, melyek a megfelelő települések

erőművek telepítésére, hol húzódnak az energetikai infrastruktúra-hálózati elemek, mely területek tartoznak az országos ökológiai hálózatba, az erdőfítésre, illetve az erdőgazdálkodásra alkalmas területekbe?

XXII./ 2013. évi CCXXX. törvény Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről

Terjedelmes joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 12. 17-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 216. szám.

Hatálybalépés: 2014. január 1.

A 2014. évi költségvetési politika középpontjában a munkahelyteremtés, a családok támogatása és a gazdaságélénkítés céljai állnak. Nemzeti forrásból a XII., Vidékfejlesztési Minisztériumot érintő fejezetben közvetlenül erdészeti célokra a 20.5.6.3. és 4. valamint a 11. jogcímenek megjelölt pénzeszközök állnak rendelkezésre. A szintén a XII. fejezet végén megjelölt Európai Unió forrásokra (ÚMVP és ÚVP) épülő, további erdészeti célú támogatási pénzeszközök összegszerű megjelölése és a támogatás kiírása folyamatban van. (Megjegyzendő, hogy erdészeti célra, a nemzeti forrásokhoz képest, az EU-s forrásokból nagyobb összegek várhatók.)

XXIII./ 2013. évi CCL. törvény egyes törvényeknek agrár- és környezetügyi tárgyban történő módosításáról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 12. 17-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 221. szám.

Hatálybalépés: 2013. 12. 31. és 2015. január 1. között (az Evt. érintő részek: 2013. december 31.)

32 törvényt módosít. Rövid terjedelmű, vagy technikai tartalmuk nem igényelte a parlamenti külön-külön napirendet, viszont hatálybalépésük indokolta elfogadásukat és a kihirdetést. Az *Evt.-t* érintő módosítások szerint:

- az erdészeti hatóság engedélye szükséges erdei épület, valamint öt métert meghaladó kilátó, továbbá minden erdészeti létesítmény létesítéséhez, bővítéséhez, felújításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához, illetve használatba vételéhez, fennmaradásához vagy a rendeltetésének megváltoztatásához;
- az egyszerűsített erdőgazdálkodói nyilvántartásba vétel eljárása;
- az erdőgazdálkodói nyilvántartásba bejegyzés alapjául szolgáló okiratok kellékei;
- az egyes erdészeti hatósági eljárások (pl. ügyintézési határidő, kapcsolattartás ügyféllel, ellenőrzéssel kapcsolatos értesítés, névjegyzékkel kapcsolatos eljárás, nyilvántartással kapcsolatos eljárás stb.).

Erdőgazdálkodáshoz kapcsolódik még „a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről” szóló 2012. évi II. törvény módosítása, mely a járványügyi, erdővédelmi, mező-, erdő- és vízgazdálkodási szabálysértések fejezetet a szállítójeget nélküli szállítást, mint tényállást pontosítja.

A kihirdetett vagy a módosítással érintett jogszabályok egységes szerkezetben történő áttekintésére, szövegpontos, gyors hozzáféréssel történő elérésére, olvasására, alkalmazására, hivatkozásra adnak térítésmentes lehetőséget a következő honlapok: <http://njt.hu/>; <http://net.jogtar.hu/>. Az egyes törvények hivatalos kihirdetését, közlöny formában történő ingyenes elérését pedig a következő honlap teszi lehetővé: <http://www.kozlonyok.hu/> 🌿